

Osallisuuden talon viitekehys

Turvallisuuden kehä

Lapsen
hyvinvointi

Lapsen
oikeus
tulla
kuulluksi

Lapsi
saa
tietoa

Lapsen
mielipide
otetaan
huomioon

Lapsen
arvostaminen

Osallisuuden perusta rakentuu kohtaamisen sekä Lapsen oikeuksien sopimuksen 12 artiklan ja lakien (mm. PeL 6§ ja LsL 4§, 5§, 20§) varaan. Oikeus osallisuuteen on määritelty laeissa, jottei se jäisi yksittäisten työntekijöiden päätöksen varaan.

Osallisuuden kokemus edellyttää vuorovaikutussuhteen ja kohtaamisen kokemuksen.

Lapsen hyvinvointi

Osallisuuden tavoitteena on lapsen hyvinvointi. Tähän päästään kohtaamalla lasta, kuuntelemalla häntä ja antamalla lapselle tietoa hänen elämäänsä liittyvistä asioista turvallisessa ilmapiirissä.

Turvallisuus

Kokemus turvallisuudesta on perustavaa laatua oleva edellytys osallisuuden kokemukselle. On vaikea olla aidosti osallinen, jos ei koe olevansa turvassa.

Turvallisuus tarkoittaa niin fyysisen kuin emotionaalisen turvan kokemusta arjessa ja asiakassuhteessa.

Lapsen arvostaminen

Ovi osallisuuteen on lapsen arvostaminen. Arvostaminen kuuluu sanoissa (esim. miten minä puhun lapsesta muille) kuin teoissa (esim. muistanko, mitä lapsi on toivonut ja huomioinko ne seuraavan kerran tavatessani).

Lapsen oikeus tulla kuulluksi ikä- ja kehitystaso huomioiden

Oleellista on, että lapsella on mahdollisuus kertoa myös asioista, jotka ovat hänelle itselleen tärkeitä – ei ainoastaan asioista, jotka aikuinen kokee tärkeiksi.

Lapsi saa tietoa

Osallisuus ei ole yksipuolista lapsen haastattelua vaan sisältää lapsen oikeuden saada tietoa omasta elämästään, oikeuksistaan, tehdyistä päätöksistä ja niiden perusteluista lapselle ymmärrettävässä muodossa.

Lapsen mielipide otetaan huomioon

Lapsen mielipide selvitetään lapsen ikä- ja kehitystasolle sopivalla tavalla. Asiakirjoihin kirjataan mielipiteen selvittämisen tapa ja lapsen näkemys/toive. Mikäli päätös ei ole lapsen toiveiden mukainen, hänelle perustellaan, miksi näin ei ole toimittu.

Lue lisää: Paaso, S-A. & Varjo, P. (toim.) 2020. Kirahvit – Kurkistuksia pienten lasten kanssa tehtävään lastensuojelun kehittämistyöhön. Pesäpuu ry. Joensuu: PunaMusta Oy.